

Rama IX Art Museum Foundation

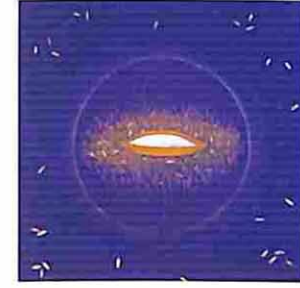
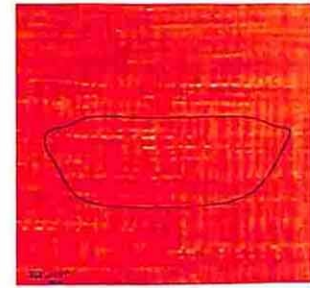
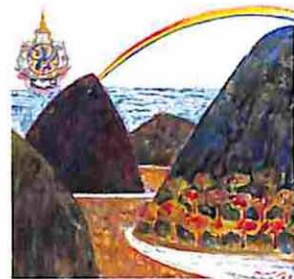
จิตรกรไทยรักในหลวง

Rama IX Art Museum Foundation

จิตรกรไทย รักในหลวง

นิทรรศการศิลปกรรมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ๘๔ พรรษา

จิตรกรไทย

Rama IX Art Museum Foundation

ปัญญา วิจินธนสาร
ประธานกลุ่มจิตรกรไทย

สารจากประธานกลุ่ม จิตรกรไทย

ปี 2554 เป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประชาชนชาวไทยต่างรู้สึกปลื้มปีติกันทั่วหล้า เฝ้ารอ วันที่ 5 ธันวาคม 2554 ที่กำลังจะมาถึง เพื่อร่วมกันถวายพระพรชัยมงคล ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ในปีนี้กลุ่มจิตรกรไทย จึงพร้อมใจกันสร้างสรรค์งานศิลปะร่วมกันถวายพระพรผลงานทั้งหมดแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วน 1 เป็นผลงานที่ศิลปินได้สร้างผลงานชิ้นเล็ก ขนาด 45 x 45 เซนติเมตร แล้วนำมาประกอบรวมกันเป็นผลงานขนาดใหญ่ ส่วนที่ 2 เป็นผลงานส่วนตัวของแต่ละคนที่สร้างสรรค์ตามทัศนะส่วนตัว โดยเนื้อหาจากแรงบันดาลใจในพระราชดำรัส หรือพระราชกรณียกิจต่างๆ ของพระองค์ ตลอดระยะเวลากว่า 60 ปี ที่พระมหากษัตริย์ทรงทุ่มเททั้งพระกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด และพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้พสกนิกรทั้งแผ่นดิน อยู่เย็นเป็นสุขกันทั่วหน้า

นิทรรศการครั้งนี้ให้ชื่อว่า “จิตรกรไทย รักในหลวง” จะเปิดแสดงนิทรรศการครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส หลังจากนั้นทางกลุ่มจะนำผลงานไปแสดงสัญจรตามภูมิภาคต่างๆ เช่นปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างมาก และแสดงความจำนงให้ทางกลุ่มนำผลงานมาแสดงอีก

นิทรรศการศิลปะ “จิตรกรไทย รักในหลวง” จะเป็นผลงานศิลปะที่ร่วมกันถวายพระพร และช่วยกันสื่อสาร ถึงความรัก ความสามัคคี ความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้เป็นภูมิพลัง สร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นทั่วทั้งแผ่นดิน

สุดท้ายนี้ ทางกลุ่มจิตรกรไทย ขอขอบพระคุณ องค์การและบุคลากร สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย หอจดหมายเหตุพุทธทาส ที่ให้การสนับสนุน ให้นิทรรศการครั้งนี้ สำเร็จตามความประสงค์ ด้วยดีตลอดมา

ปัญญา วิจินธนสาร
ประธานกลุ่มจิตรกรไทย

จิตรกรไทยรักในหลวง

โดย อาจารย์ผ่อง เช่งกิ่ง หัวหน้าชุมชนบ้านช่าง สถาบันอาศรมศิลป์ สมาชิกกลุ่มจิตรกรไทย

ก่อนที่เราจะมีบวร เราเคยมีบวรมาก่อน บวรเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยก่อนโลกาภิวัตน์ ซึ่งบางคนเรียกว่า โลกาภิวัตน์ก็ตาม บวร เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่เรามีต้นทุนทางนี้ อย่างมหาศาลมาแต่เดิม เป็นข้อสรุปบทหนึ่งว่า การพัฒนาทั้งหลายหากไม่ทำความรู้จักสังคมแห่งตนเองก็จะพัฒนาไปก็มีแต่จะพาประเทศล่มสลายไป ยิ่งพัฒนาปัญหายิ่งเกิด บวร จึงเป็นการพัฒนาแบบสามประสาน คือ บ้าน วัด โรงเรียน ครั้นเมื่อเราค้นพบ การพัฒนาแบบ สามประสานนี้ ถือได้ว่าเป็นแนวตั้งรับหลักจากการถาโถมของกระแสทุนนิยมโลก ถึงเวลานี้จะบอกว่าการตั้งรับแบบบวร น่าจะล้มเหลว ความล้มเหลวที่เห็นได้ชัดก็คือโลกกำลังพ่ายแพ้ต่อทุนนิยม ที่ผลาญพร่าทรัพยากรโลกอย่างมหาศาล โดยเกิดเหตุแห่งความจำเป็น จนเกิดภาวะโลกร้อน และเราต้องประสบภัยพิบัติจากความแปรปรวนของ ดิน ฟ้า อากาศต่างๆ นาๆ แล้วแต่กรรมวาเราะและโอกาสที่ธรรมชาติจะลงโทษ

ส่วนบวรก็คือ บ้าน วัด วัง นั่นเอง บ้าน วัด วัง เดิมถือว่าเป็นรากฐานอันสำคัญของศิลปวัฒนธรรมของไทยทีเดียว เพราะไม่ว่าจะเป็นต้นรากแห่งวิถีชีวิต วิถีชีวิต จิตสำนึก จินตนาการ ไปจนถึงคติที่คนไทยต้องการจะไปถึงก็มาจากสามสถาบันหลักนี้ทั้งนั้น

บ้าน คือความเป็นพื้นบ้านเป็นรากฐานของสังคมอันมีลักษณะเฉพาะตามท้องถิ่นต่างๆ กระจายอยู่ทั่วแผ่นดินไทย ความเป็นพื้นบ้านเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการเริ่มต้นของลักษณะไทยเกิดขึ้นที่นี่ มีลักษณะจำเพาะที่หลากหลายไปตามท้องที่มีลักษณะภูมิโนเวศน์ท้องถิ่นนั้นๆ แต่มีประการหนึ่งที่มีลักษณะร่วม คือการปลูกข้าวเอาไว้กินของชุมชนเป็นความมั่นคงทางด้านอาหารที่ยืนยาวของชุมชน และสังคม การมีวิถีชีวิตแบบชาวนาทำให้เกิดรากฐานทางวัฒนธรรมหลายประการ ชาวนานั้นต้องมีความรู้เรื่องดินฟ้าอากาศ รู้ข้างขึ้นข้างแรม รู้ฤกษ์ยาม เพราะถ้าไม่ลองทำนายนามฤกษ์ยามยามร้าย ก็จะได้ข้าวไว้กิน รู้จักพันธุ์ข้าว รู้การดูแลรักษาดิน รู้สภาพท้องนาของตัวเอง รู้วิธีการปลูกข้าว ดูแลข้าวให้เจริญเติบโตไปตามความต้องการน้ำของข้าว จนข้าวออกรวง จนถึงขั้นเก็บเกี่ยว ในวัฒนธรรมข้าวก็มีศิลปะที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการของการจะมีข้าวกินของชาวนา นั่นคือ งานช่างต่างๆ ที่บรรพบุรุษชาวนาคิดค้นไว้ให้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเครื่องมือเครื่องใช้ในการไถนา อันได้แก่ คันไถ แอก หัวหมู เขือก เครื่องจักสาน อันได้แก่ กระบุง ตะกร้า ชู ชะลอม เข่ง ไปจนถึงเครื่องมือในการขนถ่ายข้าวจากท้องนาสู่บ้านเรือน มีตั้งแต่ล้อ ระแทะ เกวียน ซึ่งมีหลายขนาดด้วยกัน ยังมีศิลปะพื้นบ้านอีกมากมายอันเนื่องมาจากชีวิตผลิตข้าวของชาวนาที่ยกมาพอให้รู้ความสำคัญเท่านั้น ที่ภาษาภาคอีสาน เรียกว่ามูลมั่งนั้น ก็รวมเอาภูมิรู้เกี่ยวกับเรื่องข้าวนี้ไว้เป็นสำคัญ ของแท้แห่งมูลมั่ง ก็คือ ภาชนะนามธรรมที่อยู่ในตัวคนนั้นแหละเป็นสำคัญที่สามารถดึงออกมาผลิตสิ่งของเครื่องใช้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ สิ่งเหล่านี้มิได้เอื้อต่อชีวิตด้วยแค่ประโยชน์ใช้สอย

เท่านั้น ในประเด็นแห่งความงามความมีระเบียบความประณีตก็เป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ชีวิตมีความร่มรวยทางวัฒนธรรมและความสุขสงบ

วัด เดิมเป็นศูนย์กลางของชุมชนในระเบียบการอยู่ร่วมกัน การทำบุญร่วมกันในเทศกาลต่างๆ ทำให้เกิดประเพณีประจำถิ่นหลายประการ เดิมเป็นศูนย์กลางการศึกษาประจำถิ่นอีกด้วย ก่อนที่จะมีกระทรวงศึกษาธิการมาทำโรงเรียนขึ้นแทนวัด ตอนแรก โรงเรียนจำนวนมากก็ตั้งขึ้นภายในวัดนั่นเองก่อนที่การเรียนการสอนจะถูกปลดปล่อยจากวัดมาเป็นตัวของตัวเอง จนที่สุด โรงเรียนกับวัดขาดออกจากกันในทางอุดมคติ เราจึงพลาดที่จะทำให้คนมีการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมประจำตัวด้วย ก็ด้วยการศึกษาที่มุ่งตอบสนองสังคมอุตสาหกรรมที่มีการจัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์ของระบบทุนนิยมโลก เป็นการศึกษาที่ทำให้คนเป็นบริโภคนิยม และเป็นสังคมวัตถุนิยม อุดมคติอย่างศาสนาพุทธต้องการจึงจางคลายไป อุดมคติของพุทธศาสนา คือการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนของความสอดคล้องกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ให้รู้จักพิจารณาความเป็นอยู่แห่งตนอย่างไม่ประมาท ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อมอย่างเกินกาล ให้มีความเป็นอยู่ในระหว่างความเป็นมนุษย์ร่วมกันด้วยความพอเพียง ด้วยความรู้สึกร่วมจากการพัฒนาจิตใจที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ในมนุษย์สภาวะมาจากพระพุทธศาสนา สถาบันสงฆ์ ถือเป็นสถาบันอุดมคติการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ด้วยเกียรติยศ และความมีศักดิ์ศรีของความเป็นคน – บุคคล ย่อมมีอิสระเสรีทางความคิด และการแสดงออก เริ่มตั้งแต่ปัจเจกบุคคลเลยทีเดียว แต่อุดมคติของการอยู่ร่วมกันคือ สังคม อันมีธรรมาธิปไตย เป็นอุดมคติของการอยู่ร่วมกันของกัลยาณชนจนถึงอริยชน

น่าเสียดายตรงที่ในทางรูปธรรมทางศิลปะแบบไทยๆ วัดเป็นศูนย์กลางของการสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนระหว่างบ้านกับวัง คือจากพื้นบ้านขึ้นไปสู่ราชสำนัก บางโอกาสก็นำศิลปะของราชสำนักลงไปสู่พื้นบ้าน ยังชุมชนและสาธุชน สามัญชน คนพื้นบ้าน ได้เสพสุนทรีย์อันมีรสนิยมสูงส่งแบบราชสำนักได้อย่างกลมกลืนหมดจด ซึ่งเป็นความสอดคล้องกลมกลืนของสังคมไทยอันมีสถาบันหลักร่วมกัน

วัง คือราชสำนักอันเป็นศูนย์รวมการเมืองการปกครองมาก่อน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางเอกลักษณ์ของประเทศหรือชาติไทย สิ่งสร้างสรรค์ของราชสำนักย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ อันเป็นของที่มีส่วนร่วมกันของชุมชนและสังคม งานช่างหลวงจึงมีความสำคัญ เพราะย่อมมีรูปลักษณะที่โดดเด่น มีคุณค่าด้วยการสร้างที่ให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ของการใช้สอย และรูปแบบอันผ่านการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญคนสำคัญ หรือคณะช่างอันเป็นกลุ่มสำคัญของสังคม เราจึงมีงานศิลปะชิ้นสำคัญๆ เกิดขึ้นเป็นระยะๆ มาตลอดตั้งแต่รัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยมีสถาบันที่เรียกว่า ช่างสิบหมู่เป็นผู้รับผิดชอบ ในการรังสรรค์ศิลปะราชสำนักช่างสิบหมู่จึงเป็นองค์กรที่ทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมภูมิความรู้ในทางศิลปะของชาติ เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมและการแพร่กระจายศิลปะชาติไปสู่สังคมและชุมชน ทำให้เกิดการประสานกันอย่างกลมกลืนระหว่าง บ้าน วัด วัง ในทางศิลปกรรมประจำชาติ

ตัวอย่างสำคัญของการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมชาติของราชสำนัก จะเห็นได้จากการที่พระพุทธยอดฟ้า

จุฬาลงกรณ์ราช ได้โปรดเกล้าให้บูรณะพระตำหนักของพระองค์ในสมัยที่ดำรงพระยศที่พระราชวรินทร์ในสมัยกรุงธนบุรี เพื่อถวายแด่วัดบางหัวใหญ่ ซึ่งต่อมาได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็นวัดระฆังโฆสิตาราม ในสมัยรัชกาลที่ ๑ เมื่อทอดพระมิ่งภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระตำหนักของพระองค์เป็นเรือนไทยสามหลังแฝด ประกอบด้วยห้องนั่งกับนอนอยู่สุดปลายคนละด้าน เชื่อมต่อกันด้วยหอกกลาง พระตำหนักดังกล่าวนี้เมื่อปฏิสังขรณ์เสร็จได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถวายเป็นหอพระไตรปิฎกของวัดระฆังโฆสิตาราม หลังจากที่พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการชำระพระไตรปิฎกเป็นครั้งแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ ณ วัดนิพพานาราม หรือวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ในปัจจุบัน เมื่อชำระเสร็จสมบูรณ์แล้ว ได้ถวายพระไตรปิฎกฉบับหลวงไปบรรจุไว้ในหอไตร อันเป็นพระตำหนักเดิมของพระองค์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าราชสำนักให้ความสำคัญกับพระศาสนา และศิลปะมาตั้งแต่ต้นรัชกาลเลยทีเดียว

ด้วยหอไตรแห่งวัดระฆังนี้เองที่แหล่งจิตรกรน้อยใหญ่ในภายหลังได้รู้จักฝีมือจิตรกรครุช่างคนสำคัญของรัชกาลต้น นั่นคือ พระอาจารย์นาค อันเป็นจิตรกรฝีมือเอกเขียนภาพเรื่องราวเกียรติยศคุณงามความดีของพระมหากษัตริย์ และศึกอินทรี

พูดถึงหอไตรหลังนี้ทำให้คิดย้อนไปถึงความน่าอัศจรรย์ใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะหอไตรหลังนี้ถูกปฏิสังขรณ์มาสองครั้งแล้ว โดยครั้งแรกปฏิสังขรณ์เพราะตำหนักของรัชกาลที่ ๑ ก็โดยพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร ซึ่งต่อมาก็คือรัชกาลที่ ๒ นั้นเองเป็นแม่กอง ซึ่งในขณะนั้นวัดบางหัวใหญ่ เป็นวัดอารามหลวงที่สมเด็จพระสังฆราชประทับ เป็นศูนย์รวมของครูบาอาจารย์ทางช่างสำนักต่างๆ อาทิ ช่างอยุธยา ช่างธนบุรี และช่างเมืองนครศรีธรรมราช ทรงเลือกเฟ้นช่างฝีมือชั้นครูเข้าทำการทั้งสิ้น

การบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งที่สองเป็นฝีมือของอาจารย์เพ็ญ หรือพิทักษ์ เป็นศิลปิน (จิตรกร) ชั้นเยี่ยมในรัชการปัจจุบัน อาจารย์เพ็ญ นั้นเป็นศิษย์คนสำคัญของท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี เคยไปศึกษาวิชาจิตรกรรมถึงประเทศอิตาลี สำเร็จการศึกษาในแบบจิตรกรรมสมัยใหม่ในตอนนั้น

ปี พ.ศ. ๒๔๘๙ อาจารย์เพ็ญเดินทางกลับจากประเทศอินเดีย ก็กลับมาศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ และแบบอย่างศิลปะไทยอย่างจริงจัง ท่านได้อ่านเอกสารลายพระหัตถ์โต้ตอบระหว่างสมเด็จพระยาบรมราชานุภาพกับสมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และพระราชพงศาวดารรัชกาลที่ ๒ ของสมเด็จพระเจ้าบรมราชานุภาพ กล่าวถึงงานขึ้นเยี่ยมฝีมือของพระอาจารย์นาคที่อยู่ ณ หอพระไตรปิฎกวัดระฆังโฆสิตาราม จึงเกิดความสนใจ

ในเวลานั้นหอพระไตรปิฎกตั้งอยู่กลางสระน้ำข้างเมรุของวัด ใช้เป็นที่อยู่ของพระสงฆ์และเก็บเครื่องใช้ไม้สอย มีสภาพชำรุดทรุดโทรม อาจารย์เพ็ญเพื่อเข้าไปดูในหอมนยังนึกว่าฝีมือไม่ถึงขนาดที่สมเด็จพระเจ้าบรมราชานุภาพ

มาดูที่หอกกลางก็ไม่ถนัดเพราะมี ของบังอยู่ ภายหลังได้ย้ายของออกและใช้น้ำยาค่อยๆ เช็ดทำความสะอาด ที่ละตารางนิ้ว เพราะสกปรกมาก ด้วยมีเขม่ารูป หรือควันไฟเคลือบทับภาพจิตรกรรมสำคัญอยู่ เมื่อเห็นภาพปรากฏขึ้นท่านถึงกับตกใจ ด้วยอาการตกตะลึงด้วยทราบดีว่า ภาพเขียนบนฝากระดานทั้งสองเป็นฝีมือชั้นครูของ พระอาจารย์นาค สมจริงตามที่สมเด็จพระนารายณ์นริศรวังศ์ได้ทรงยกย่องไว้ทุกประการ

มีอยู่ครั้งหนึ่ง ที่อาจารย์เพื่อประสบกับปัญหาเรื่องรูปแบบของลายรดน้ำที่บานหน้าต่าง ซึ่งอาจารย์เพื่อวิเคราะห์ว่า เป็นฝีมือช่างเมืองนคร ภาพนั้นเลือนหายไปหมดแล้วด้วยกาลเวลา ด้วยการกีดกร่อนของอากาศรวมทั้งสภาพ ของแดดฝนสลับกัน อายุร่วม 200 ปี ท่านทุ่มเทเวลาพิจารณาเรื่องนี้อยู่นานจนคิดว่าคงไม่มีช่องทางที่จะได้ ลักษณะรูปลักษณะของลายบนบานหน้าต่างนั้นได้ แต่ด้วยสวรรค์บันดาลหรือเทวดามาโปรดหรืออะไรก็ทราบ ไม่ได้ เพราะอยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่ท่านนั่งเพลินๆ อยู่ภายในหอไตรนั้นได้เลือบเห็นลายบนบานหน้าต่างเกิดขึ้น จากการสะท้อนของแสงที่ฉาบผิวบานหน้าต่างแล้วมาเข้าตาท่าน ทำให้เห็นความต่างของพื้นผิวของรักที่กร่อนไปตามกาลเวลา ลายบนบานหน้าต่างเป็นลายรดน้ำ ลงรักปิดทอง ตอนที่ถูอากาศกัดกร่อนส่วนที่เป็นพื้นรัก ที่เป็นช่องไฟสีดำถูกกัดสึกลงไปก่อนส่วนที่เป็นลายทองนั้น อากาศกัดกร่อนได้ยากกว่า เพราะทองย่อมมีความคงทน กว่ายางรัก แม้ว่าทองที่ใช้ปิดเป็นลวดลายนั้นจะถูกตีแผ่นบางๆ ก็ตาม

ใครก็ตามที่เคยเรียนวิชาลายรดน้ำกับอาจารย์แถม จันทมยา จะเข้าใจเรื่องนี้ได้ง่าย เพราะอาจารย์แถมเคยเล่าว่าตอนที่ท่านรับปฏิสังขรณ์ลายรดน้ำอันเป็นจิตรกรรมลายทองที่หอไตรวัดบ้านกั้ง ซึ่งทางวังสวนผักกาดได้ทำการผาติกรรมนำมาไว้วังสวนผักกาดเป็นส่วนจัดแสดงไว้ให้ประชาชนเข้าชม แต่ด้วยการชำรุดของลายรดน้ำดังกล่าว อาจารย์แถมเล่าว่ารูปแบบที่ท่านทำการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่นั้น บางส่วนของภาพที่จางหายไปมาก ท่านว่าท่านมองเห็นเลาๆ เพราะความต่างของเนื้อพื้นรัก ที่ถูกกัดกร่อนไม่เท่ากันนั่นเอง

ในการบูรณะหอไตรวัดระฆังนี้ อาจารย์เพื่อทุ่มเทมากจนครั้งหนึ่งท่านล้ม และเกิดอาการเจ็บหนัก ความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านมีพระมหากรุณาธิคุณรับไว้เป็นผู้ป่วยในพระองค์ หอไตรทุกวันนี้ได้เปลี่ยนบทบาทมาเป็นหอแสดงผลงานทางศิลปะอย่างเต็มตัว

การพรรณนาเรื่องราวต่างๆ ตามลำดับมานั้นเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าความสอดคล้องต้องกันของชาติ (คือประชาชน ชาวบ้าน พื้นบ้าน) ศาสนา (สถาบันสงฆ์ และวัดวาอาราม การพระศาสนาต่างๆ) กับพระมหากษัตริย์ หรือราชสำนักอันเป็น ศูนย์รวมของการเมืองการปกครองของชาติมาตั้งแต่อดีต แม้ปัจจุบันจะมีรัฐบาลมาทำหน้าที่แทนในแง่ของการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย แต่พระมหากษัตริย์ก็ยังทรงเป็นพระประมุขของประเทศ เป็นศูนย์รวมของความเป็นมิ่งขวัญของเราชาวไทย ราชสำนักกับศิลปกรรมเป็นสิ่งสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงคู่กันและกันระหว่าง บ้าน วัด วัง คนเราได้มองเห็นความสำคัญของพุทธศาสนาก็เนื่องมาจากวงได้ อุปถัมภ์ทะนุบำรุง เสริมส่ง สร้างสิ่งงดงามให้กับวัดมาโดยตลอด

ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเราชาวลูกหลานของจิตรกรช่างศิลปะไทย ได้รู้จักฝีมือลายมือของครูช่าง ในรัชกาลนั้น สองท่านคืออาจารย์ทองอยู่ และอาจารย์คงแป๊ะ ซึ่งฝากฝีมืออันเป็นเลิศไว้ที่จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดสุวรรณาภิรม ในคลองบางกอกน้อยอันเป็นผลงานจิตรกรรมที่สำคัญ หลังจากสมัยของพระอาจารย์นาค ก็เป็น แหล่งเรียนรู้สำคัญมากทีเดียวของนักศึกษาศิลปะไทยในปัจจุบัน มาถึงสมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็มีครูช่างจิตรกรชาวอินชอง ฝากฝีมือไว้ให้ลูกหลานได้ชื่นชม ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงการเขียนภาพไทย ออกเป็น Style ตะวันตกอันเป็นอิทธิพลของตะวันตกที่เข้าสู่ประเทศไทยสมัยนั้น แต่โดยเทคนิคและภูมิรู้เกี่ยวกับการสร้างงานจิตรกรรมไทย ล้วนเป็นของไทยทั้งสิ้น

จนมาถึงสมเด็จพระนารายณ์นริศรวังศ์ นายช่างใหญ่แห่งกรุงสยาม อันเป็นนายช่างคู่พระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ศิษย์ช่างรุ่นลูกหลานได้เรียนรู้จากผลงาน และพระจริยวัตรของท่านหลายอย่างหลายประการ ทั้งความรู้ความเข้าใจในเชิงช่าง เชิงโบราณคดี และประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมพุทธ ท่านก็ได้ถ่ายทอด แสดงออกให้สังคมไทยได้รับรู้ได้ทำความเข้าใจผ่านพระยาอนุমানราชธน และบุคคลอื่นๆ อีกมาก นับเป็นการสืบทอดของศิลปะประจำชาติของชาวไทยอันเป็นพระกรุณาธิคุณของท่านเป็นอย่างมาก

ครั้นถึงในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันท่านก็ทรงเป็นนักดนตรี ทรงพระราชนิพนธ์เพลงอันไพเราะ กินใจ สะเทือนใจ เป็นอุทาหรณ์ให้ย้อนคิดถึงควมมีสาระของชีวิตไว้หลายเพลง พระองค์ท่านยังเป็นศิลปินจิตรกร สร้างสรรค์งานจิตรกรรมไว้ให้ประชาชนได้ชื่นชม และเป็นที่ภาคภูมิใจของแหล่งจิตรกรไทยโดยทั่วหน้า เป็นการสั่งสม สร้างสรรค์ ความมั่นคงทางด้านศิลปะของเมืองไทย

ดังนั้นในวาระที่พระองค์ครบรอบวันพระราชสมภพ ครบวาระ ๘๔ พรรษา พวกเกล้ากระหม่อมขออาระอันเป็นมงคลสมัย ขอเทิดพระเกียรติยศพระองค์ท่านให้พระเกียรติยศยั่งยืนนาน และขอพระองค์ทรงพระเจริญตลอดกาลนานเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

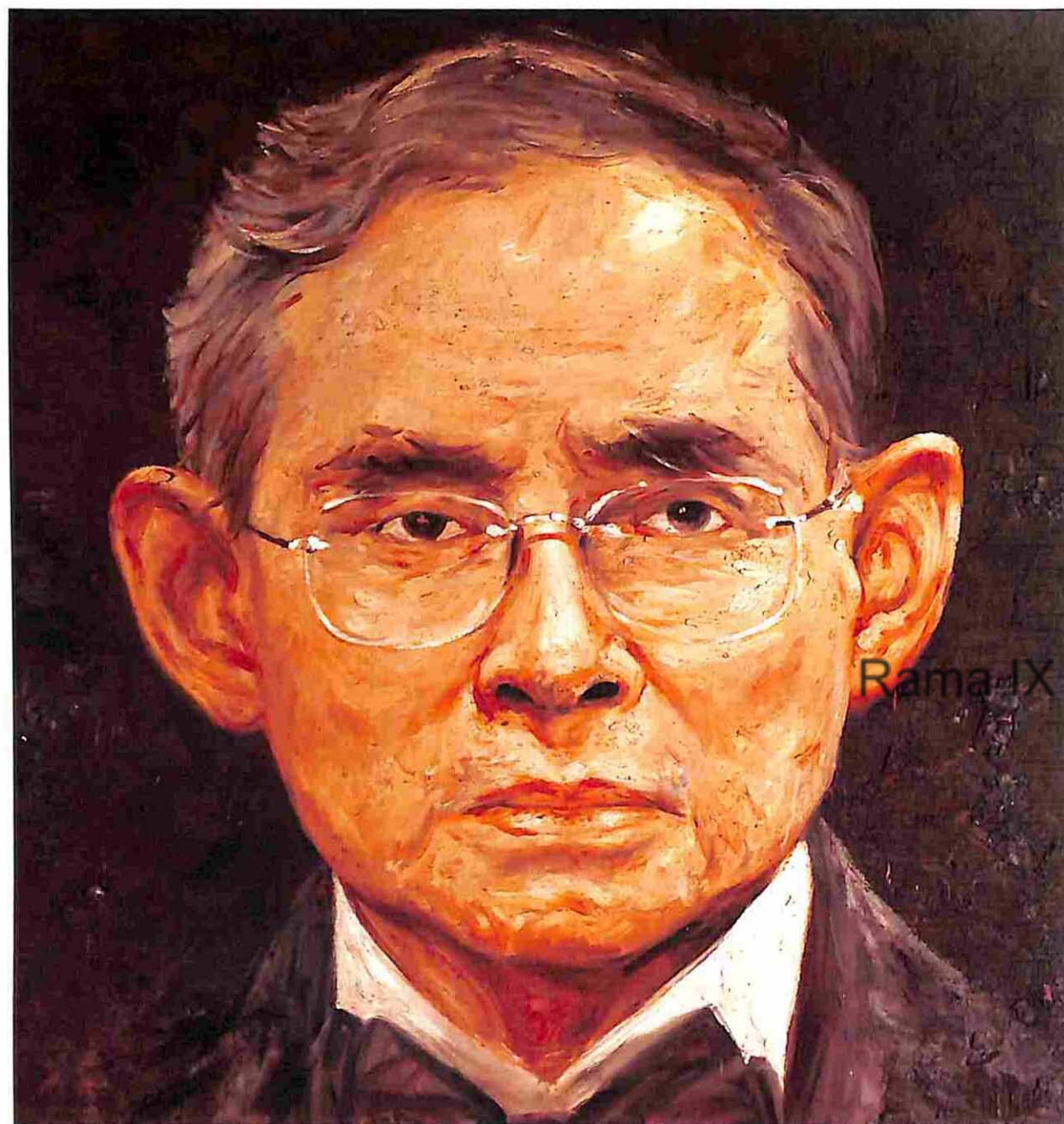
ข้าพระพุทธเจ้า นายผ่อง แซ่กิ่ง หัวหน้าชุมชนบ้านช่าง สถาบันอาศรมศิลป์

สมาชิกกลุ่มจิตรกรไทย เป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอบทความและถวายพระพร

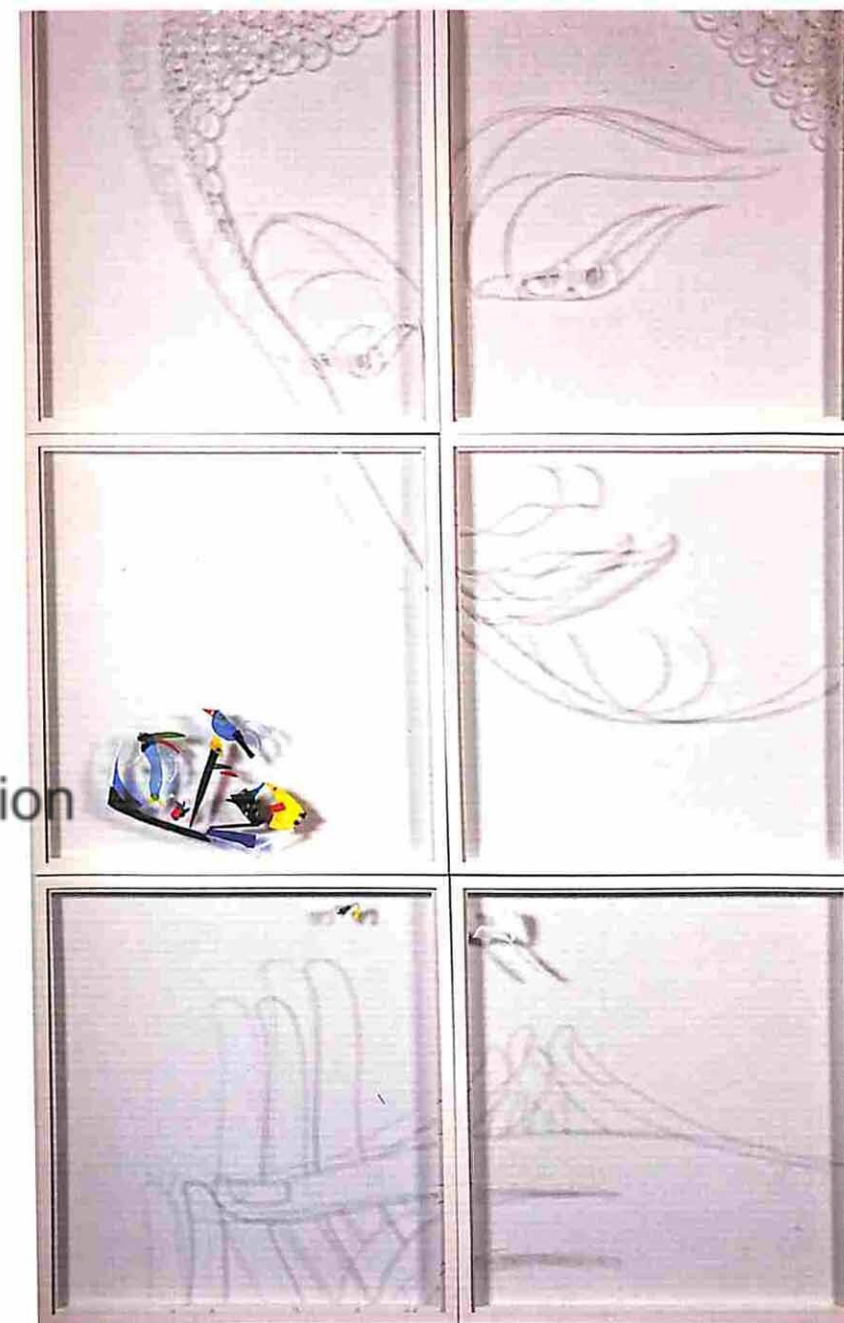
ควรมิควรแล้วแต่พระองค์จะทรงพระกรุณา

กิจกรรมของกลุ่มจิตรกรไทย The activity of the group

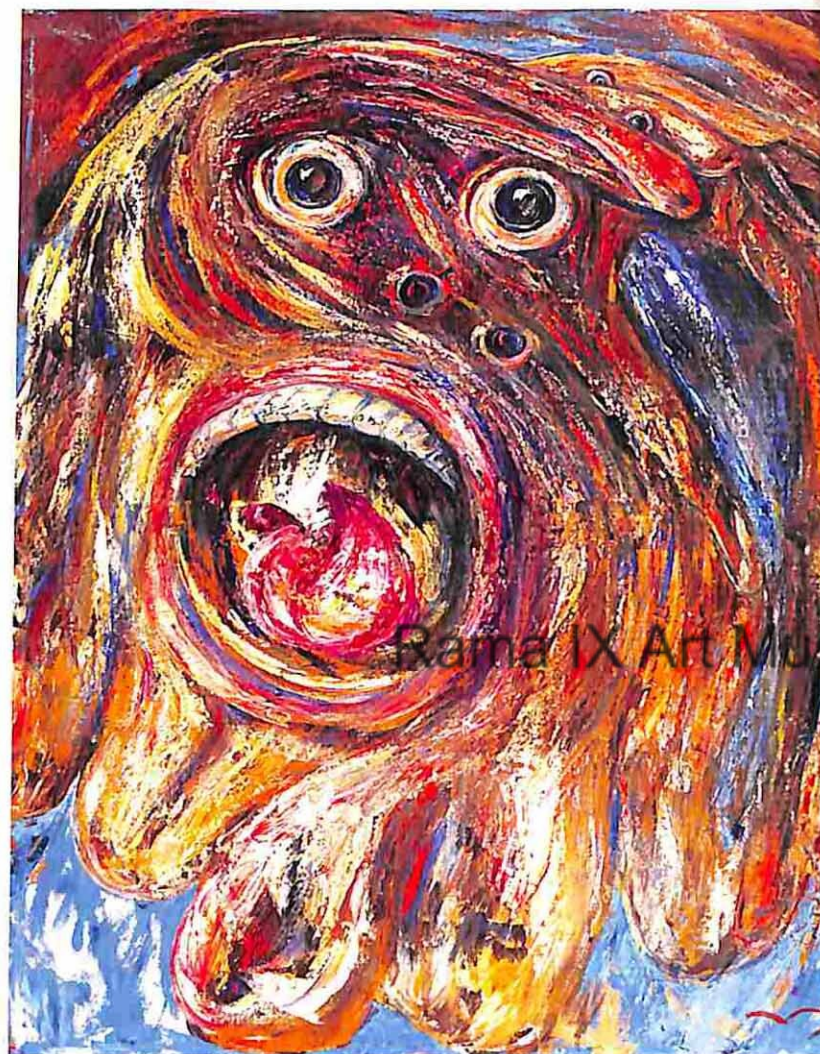

ศิลปิน : สมภพ บุตรราช
 ชื่องาน : พระเจ้าแผ่นดิน ขนาด : 120 x 186 ซม. เทคนิค : ดิน

ศิลปิน : ปัญญา วิจินธนสาร
 ชื่องาน : สงบจิต ขนาด 120 x 210 ซม. เทคนิค : แก้ว, โลหะ

Rama IX Art Museum Foundation

ศิลปิน : ทวี รัชนิกร

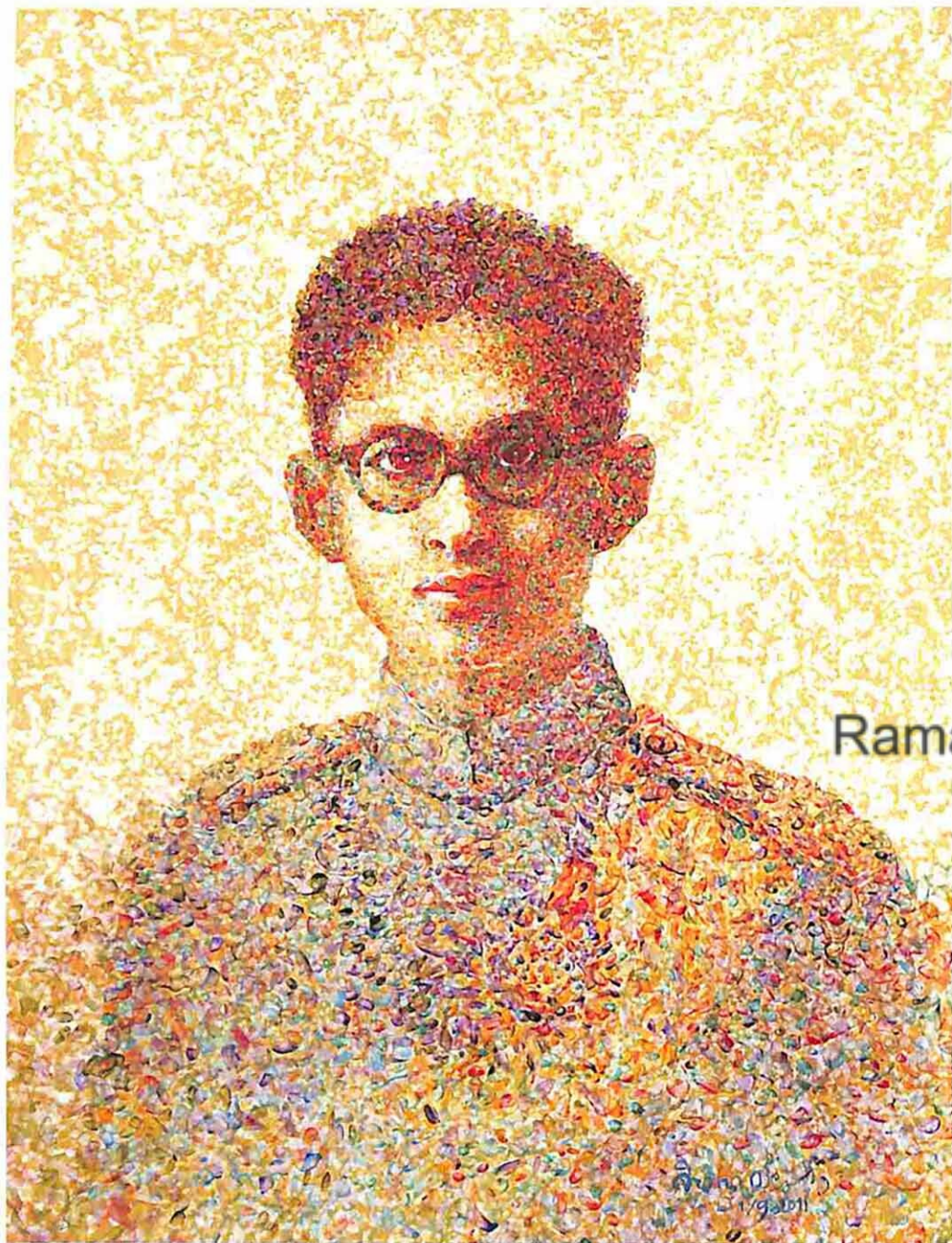
ชื่องาน : พลสนรก (นรกขึ้นเนื้อ) 1 ขึ้นซ้าย ขนาด : 80 x 100 ซม. เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

ชื่องาน : พลสนรก (นรกขึ้นเนื้อ) 2 ขึ้นขวา ขนาด : 80 x 100 ซม. เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

ศิลปิน : สุวัฒน์ วรรณมณี

ชื่องาน : กษัตริย์นักพัฒนา ขนาด : 50 x 60 ซม. เทคนิค : สีน้ำมัน

Rama IX Art Museum Foundation

ศิลปิน : จินตนา เปี่ยมศิริ
 ชื่องาน : พระเจ้าอยู่หัว ขนาด : 60 x 80 ซม. เทคนิค : สีอะครีลิคบนผ้าใบ

ศิลปิน : จิตาภา ตูจินดา
 ชื่องาน : น้ำฝนของในหลวง ขนาด : 90 x 90 ซม. เทคนิค : สีอะครีลิคบนผ้าใบ